

๖๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง การประชุมมิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างสมัยพิเศษระดับรัฐมนตรีช่วยหรือเทียบเท่าว่าด้วยการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน (Extraordinary Friends of the Lower Mekong Initiative Sub-cabinet Level Meeting on Mekong Sustainability)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างถ้อยแถลงร่วม (Joint Statement) พร้อมคำแปล

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การประชุมมิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างสมัยพิเศษระดับรัฐมนตรีช่วยหรือเทียบเท่าว่าด้วยการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน (Extraordinary Friends of the Lower Mekong Initiative Sub-cabinet Level Meeting on Mekong Sustainability) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Friends of the Lower Mekong) หรือ FLM เป็นการรวมกลุ่มของหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ทั้งที่เป็นประเทศ กลุ่มประเทศ และองค์กรให้ความช่วยเหลือ อาทิ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหภาพยุโรป ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ธนาคารโลก (World Bank) สำนักเลขาธิการอาเซียน และคณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) ทั้งนี้ FLM เป็นส่วนหนึ่งของกรอบความร่วมมือข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative) หรือ LMI โดยไทยมีบทบาทในฐานะประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ร่วมกับสหรัฐอเมริกาในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนภายใต้แผนปฏิบัติการ (LMI Plan of Action) ค.ศ. ๒๐๑๑ - ๒๐๑๕ ซึ่งประกอบด้วย ๖ สาขาความร่วมมือ ได้แก่ ความเชื่อมโยง สิ่งแวดล้อมและน้ำ การศึกษา เกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร สาธารณสุข และความมั่นคงด้านพลังงาน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ นายแมทธิว ปาล์มเมอร์ (Mr. Matthew Palmer) ผู้อำนวยการกองความสัมพันธ์พหุภาคี (Multilateral Affairs) กรมเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (Bureau of East Asian and Pacific Affairs) กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้เข้าพบอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อหารือเกี่ยวกับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมมิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง สมัยพิเศษฯ ของสหรัฐฯ ร่วมกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในวันที่ ๒ - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ เมืองปากเซ สปป.ลาว ซึ่งเป็นการประชุมที่จัดขึ้นเป็นพิเศษในลักษณะการหารืออย่างไม่เป็นทางการ (Executive Retreat) โดยสหรัฐฯ ขอให้ประเทศสมาชิก FLM พิจารณาเชิญผู้แทนระดับรัฐมนตรีช่วยหรือเทียบเท่าซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐที่ดูแลนโยบาย/ ยุทธศาสตร์ของประเทศ เข้าร่วมเป็นหัวหน้าคณะการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ การประชุมการประชุมมิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างสมัยพิเศษดังกล่าวจัดขึ้นเป็นครั้งแรก สืบเนื่องจากผลการหารือในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ LMI และ FLM เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเนปีดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

/ ๑.๓ การประชุม...

๑.๓ การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (๑) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทุกสาขาความร่วมมือในกรอบ LMI เนื่องจากมีการกำหนดหัวข้อการหารือเป็นประเด็นร่วมลักษณะ cross cutting themes เรื่องความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงด้านน้ำ ความมั่นคงด้านอาหาร และความมั่นคงด้านพลังงาน (Nexus of Water, Food, and Energy Security) (๒) ทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน (Sustainable Mekong Strategy) ตลอดจนประเด็นสำคัญสำหรับการดำเนินการต่อไปในอนาคต เพื่อส่งเสริมการเป็นประชาคมอาเซียน โดยจะมีการรับรองถ้อยแถลงร่วมในการประชุม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเชิญผู้เข้าร่วมประชุมระดับรัฐมนตรีในการประชุมระดับนานาชาติ และมีได้เป็นการประชุมระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่ ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมมิตรประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างสมัยพิเศษฯ จะเป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทุกสาขาความร่วมมือที่มีลักษณะ cross cutting ได้หารือกัน ทั้งนี้ ไทยสามารถเรียนรู้บทบาทการเป็นแบบอย่างที่ดีในการบูรณาการสาขาความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่เข้าร่วมประชุม จึงเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐดูแลนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของประเทศไทย อาทิ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว พร้อมผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ เมืองปากเซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญที่จะมีการหารือระหว่างการประชุมดังกล่าว มีดังนี้

(๑) ความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงด้านน้ำ ความมั่นคงด้านอาหาร และความมั่นคงด้านพลังงาน

(๒) เรื่องความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Economic Growth and Environmental Sustainability) เพื่อการพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน

(๓) การสร้างความมั่นคงของแหล่งเงินทุน (Financing Sustainability) รวมทั้งบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน

(๔) การหารือระหว่างการรับประทานอาหารกลางวันของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของนโยบายในภูมิภาค (Regional Policy Priorities)

(๕) การนำผลลัพธ์จากการประชุมนี้มาประกอบการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการ LMI ฉบับปรับปรุง (LMI Plan of Action) ค.ศ. ๒๐๑๕ - ๒๐๒๐

๔.๒ ร่างถ้อยแถลงการประชุมฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการร่วมมือกันเพื่อจัดการกับปัญหาเรื่องน้ำ อาหาร พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาแม่น้ำโขง โดยเป็นเอกสารที่ประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองและผูกพันทางนโยบาย โดยไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว และไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างถ้อยแถลงการประชุมฯ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

-

๖. ผลกระทบ

สาระสำคัญของร่างถ้อยแถลงร่วมฯ สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทย ในการส่งเสริมและกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน

๗. ค่าใช้จ่ายที่และแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

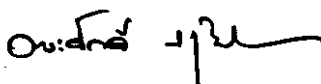
๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑๐.๒ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมฯ และรับรองร่างถ้อยแถลงร่วมดังกล่าว

๑๐.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมฯ ที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๑ (พิษณุดา)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐